

Motion

Kommunalt HVB

Under de senaste tre decennier har hem för vård eller boende (HVB) kommit att spela en allt viktigare roll inom svensk barn- och ungdomsvård. År 2023 erhöll omkring 5 500 barn någon gång under året en heldygnsinsats på HVB. 60 av de barnen var hemmahörande i Södertälje kommun¹. Samtidigt har den privata sektorns andel av HVB-platserna ökat kraftigt. I dag bedrivs 82 procent av HVB-verksamheterna i privat regi², de flesta med vinstintresse. Bristande insyn i de privata verksamheterna gör det svårt för kommuner att säkerställa att dessa aktörer följer de lagar och riktlinjer som är tänkta att skydda barn och unga. Detta har blivit särskilt tydligt i den senaste tidens mediegranskningar, som visat hur kriminella nätverk lyckats infiltrera HVB-marknaden och kunnat tjäna stora pengar på barn och unga i utsatthet. Barn och unga som i många fall varit väldigt illa och inte alla har fått det stöd, de insatser och den omtanke de är eller var i behov av.

Att upphandla privat HVB är också en tung ekonomisk börda för många kommuner, inklusive Södertälje. För 2023 uppgick den totala kostnaden för upphandlade HVB-platser i vår kommun till 131 miljoner kronor³, vilket ger en genomsnittlig dygnskostnad om 5 986 kr. Dessa höga kostnader för privata placeringar har under lång tid belastat kommunens ekonomi och riskerar att dränera resurser som annars skulle kunna användas i det viktiga förebyggande arbetet.

Vänsterpartiet vill därför att Södertälje kommun utreder lämpliga inriktningar och målgrupper för startandet av ett, och eventuellt flera kommunala HVB, och därefter skapar förutsättningarna för detta. Ett kommunalt HVB skulle kunna vara ett viktigt komplement till mer specialiserade boenden och ett lämpligt alternativ i de fall där en placering nära hemmet är att föredra för att ta till vara skyddsfaktorer som är kopplade till hemkommunen. Det kan också vara ett sätt för kommunen att undvika dyra direktupphandlingar i de fall där en akut placering är nödvändig. Det är också intressant att se över hur Södertälje kommun skulle kunna samarbeta med närliggande eller andra kommuner och se över gemensamma driftsformer.

Barnkonsekvensanalys

Motionen innebär enbart positiva effekter för de barn den berör. För övriga barn innebär det ingen konsekvens.

---

¹ Källa: SCB K33808 - Antal barn och unga 0–20 år som har varit placerade på HVB någon gång under året.

² Källa: Almega, privat vårdfakta 2022.

³ Källa: SCB, K33002 - Bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och regioner för HVB av barn och unga 0–20 år.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

I ett initialt skede är det endast utredningen som behöver finansieras, vilket ryms inom mål och budget. På längre sikt väntas förslaget leda till minskade kostnader.

Måluppfyllnad av Agenda 2030

Motionen går i linje med Agenda 2030:s globala mål 2, 3, 4, 5, 8, 10, 11 och 16.

Vänsterpartiet yrkar därför

- Att Södertälje kommun utreder förutsättningarna för att etablera ett eller flera kommunala hem för vård eller boende (HVB) för barn och unga.
- Att utredningen innefattar möjligheten till samarbete med närliggande eller andra lämpliga kommuner för att långsiktigt öka andelen HVB-placeringar i offentlig regi.
- Att Södertälje kommun etablerar ett eller flera HVB med de förutsättningar som utredningens slutsatser finner lämpliga.
- Att detta finansieras inom ramarna för nuvarande budget under innevarande år och därefter tas med i beräkningen i kommande mål & budget.

Vänsterpartiets fullmäktige

